

EXPUNERE DE MOTIVE

Dinamica legislației românești de la apariția Legii 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii determinată, în special, de procesul de armonizare a acesteia cu reglementările europene, precum și obligația de îndeplinire a angajamentelor asumate de România în cadrul negocierilor de aderare de la Capitolul 16 „Întreprinderile mici și mijlocii”, face necesară modificarea și completarea Legii nr. 346/2004 în raport cu noile reglementări apărute atât pe plan național, în special cele referitoare la ajutorul de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii, respectiv Ordinul Consiliul Concurenței nr. 57/2005 pentru punerea în aplicare a Instrucțiunilor privind încadrarea unei întreprinderi în categoria de întreprinderi mici și mijlocii și Ordinul Consiliului nr. 13/2005 privind punerea în aplicare a Regulamentului pentru modificarea și completarea Regulamentului privind ajutorul de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii, în care au fost preluate plafoanele referitoare la încadrarea unei întreprinderi în categoria întreprinderilor mici și mijlocii, cât și la nivelul Uniunii Europene, respectiv cele referitoare la Recomandarea Comisiei Europene nr.2003/361/EC.

De asemenea, prezenta ordonanță este armonizată cu Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1775/2004 privind unele reglementări în domeniul contabilității consolidate, în ceea ce privește situațiile financiare anuale consolidate.

Raportul comprehensiv asupra progreselor înregistrate de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană din luna octombrie 2005, la Capitolul 16 "Întreprinderi Mici și Mijlocii" accentuează asupra faptului că definiția IMM din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii nu este armonizată cu definiția comunitară. Aceasta indică faptul că pentru îndeplinirea criteriilor de aderare la Capitolul 16 "Întreprinderi Mici și Mijlocii" trebuie armonizată integral definiția întreprinderilor mici și mijlocii cu cea europeană.

Noile provocări inițiate de Comisia Europeană în aprilie 2005, obligă România la îndeplinirea obligațiilor ce îi revin în calitate de stat membru și din perspectiva

adoptării Programului Național de Reforme pentru perioada următoare, care are în vedere implementarea obiectivelor Lisabona și care se axează pe:

- **creștere economică și angajare:**
 - cunoaștere și inovare pentru creștere economică;
 - Europa să devină un loc mai atractiv pentru a investi și a munci;
 - crearea de locuri mai bune și mai multe.
- **coordonarea, integrarea și orientarea politicilor economice;**
 - integrarea strategiei Lisabona în articolul 99;
 - combinarea cu inițiativele Organizației Mondiale a Comerțului;
 - simplificarea raportărilor naționale.
- **strictă separare a responsabilităților la nivel național și comunitar.**

De asemenea, recentul document referitor la noua politică a întreprinderilor mici și mijlocii inițiată de Comisia Europeană în luna noiembrie 2005, *"Implementarea Programului Comunitar Lisabona, Politica modernă a IMM pentru creștere economică și angajare"* – COM (2005)551/11.11.2005 final, ilustrează necesitatea promovării, în principal a întreprinderilor mici și mijlocii cu potențial de creștere rapidă, respectiv întreprinderile din domeniul high-tech sau tehnologiei informației și comunicațiilor, care pentru începerea activității au nevoie de infuzie consistentă de capital, acordată fie de investitori privați direcți, fie de investitorii de pe piața de capital. Noua definiție stabilește concret poziția investitorilor direcți în întreprinderi, stabilind raporturile dintre aceștia prin definirea întreprinderilor autonome, legate și independente, oferind totodată și modalitatea concretă de raportare și calculare a aportului la capital în situațiile menționate.

Astfel, definiția întreprinderilor mici și mijlocii stipulată de Recomandarea Comisiei Europene este un instrument pentru acordarea ajutorului de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii, atât în faza inițială de pornire a afacerilor, cât și în procesul de inovare și transformare a acestora în întreprinderi mature, cu încadrare într-o clasă de categorie superioară.

Definiția este în relație directă cu instrumentele financiare inovative de tipul Business Angels adresate în principal întreprinderilor mici și mijlocii inovative.

În ceea ce privește întreprinderile mici și mijlocii tradiționale, captive piețelor locale sau regionale, instrumentele financiare se referă la definirea poziției administratorilor de incubatoare de afaceri și parcuri industriale în raport cu aceste modalități de susținere afacerilor pe piețele locale.

De asemenea, introducerea pragurilor referitoare la cifra de afaceri și la activele totale, așa cum sunt definite de legislația în vigoare în domeniul contabilității consolidate reprezintă elemente definitorii în dimensionarea schemelor de ajutor de stat, care vor fi proiectate în anul 2006, pe diverse paliere de intervenție și categorii de întreprinderi mici și mijlocii, pentru ca întreprinderile mici și mijlocii românești să aibă acces la fondurile structurale.

Considerăm că aceste elemente sunt determinante în dezvoltarea instrumentelor puse la dispoziție de către Comisia Europeană, pe care România trebuie să le implementeze și pentru care elementul cheie în definirea criteriilor de eligibilitate îl constituie definiția întreprinderilor mici și mijlocii. Întreprinderile mici și mijlocii românești la nivelul anului 2004 erau 402 mii, din care 89% erau micro-întreprinderi, 9% întreprinderi mici și 2% întreprinderi mijlocii.

Menționăm că până la data aderării este necesară consolidarea sistemului de monitorizare a programelor naționale multianuale prin implementarea acestei definiții, în scopul urmăririi respectării regulii de „minimis” privind ajutorul de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii și dezvoltarea exercițiului de raportare atât la nivelul administrației centrale, cât și la nivelul întreprinderilor mici și mijlocii. Statele Membre au introdus deja noua definiție Comisia Europeană, începând procesul de monitorizare a armonizării definiției încă de la data de 1 septembrie 2005.

Astfel, în conformitate cu prevederile Recomandării Comisiei Europene 2003/361/EC privind definiția întreprinderilor micro, mici și mijlocii, ordonanța introduce și definește, în funcție de relația lor cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau drepturile de vot deținute, ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, noțiunile de întreprindere autonomă, întreprindere parteneră și întreprindere legată. De asemenea, prezenta ordonanță modifică plafoanele privind cifra de afaceri și valoarea activelor totale deținute de o întreprindere din categoria întreprinderilor mici și mijlocii, la 50 milioane Euro și respectiv 43 milioane Euro. Preluarea integrală a recomandării menționate este motivată și de faptul că de la data de 1 septembrie 2005 Comisia Europeană monitorizează modul în care această recomandare este implementată la nivelul Statelor Membre și Țărilor Candidate. Legea nr. 346/2004, cu modificările și completările ulterioare, stabilește ca atestarea încadrării în criteriile de calificare se face prin declarația pe propria răspundere a reprezentanților legali ai întreprinderii pentru criteriile privind numărul mediu anual de salariați și criteriul de independență față de întreprinderile mari și printr-un certificat fiscal eliberat de administrația financiară pentru criteriul cifrei de afaceri anuale. În scopul de a ușura povara administrativă pentru întreprinderile care trebuie să demonstreze statutul de întreprinderi mici și mijlocii, prezentul act normativ prevede un sistem de raportare armonizat cu privire la încadrarea pe categorii a întreprinderilor mici și mijlocii, prin utilizarea declarațiilor pe propria răspundere ale reprezentanților legali ai întreprinderii, în cele trei ipostaze ale sale (legată, parteneră și autonomă) și pentru criteriul referitor la ponderea deținută în cifra de afaceri anuală și activele totale.

În acest sens, prezenta ordonanță introduce modelul de declarație pe propria răspundere cu privire la calificarea unei întreprinderi în categoria de întreprinderi mici și mijlocii, declarație ce urmează a fi completată de reprezentantul întreprinderii interesate și care este conformă cu modelul de declarație prevăzut de Comunicarea Comisiei Europene 2003/C118/CE privind modelul de declarație a informațiilor

referitoare la încadrarea unei întreprinderi în categoria de întreprinderi mici și mijlocii. De asemenea, prin această ordonanță este stabilită situația întreprinderilor care, pentru un an fiscal, nu mai îndeplinesc criteriile pentru încadrarea în categoria întreprinderilor mici și mijlocii.

Astfel, prezenta ordonanță cuprinde o serie de anexe cu referire directă la modul de completare al declarațiilor: anexa 1, Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și anexa 2: Calculul pentru întreprinderile partenere sau legate.

De asemenea, ordonanța își propune modificarea termenului de prezentare a Raportului anual al sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru luna octombrie a fiecărui an de raportare, motivat de faptul că preluarea indicatorilor financiari de performanță ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, corobați cu indicatorii privind activitățile de import/export necesită timp. Datele furnizate de Ministerul Finanțelor Publice și Direcția Generală a Vămile în baza protocoalelor încheiate sunt validate în cursul lunii septembrie a fiecărui an.

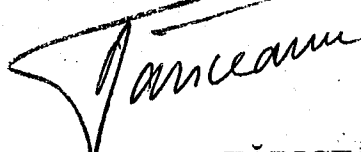
Prezentul act normativ își propune să ofere o altă perspectivă de dezvoltare a instrumentelor de garantare, respectiv a celor utilizate de către Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii (FNGCMM), în conformitate cu prioritatea C „Creșterea accesului la finanțare”, respectiv prioritatea C2 „Dezvoltarea unei rețele de fonduri locale de garantare” din Strategia guvernamentală pentru susținerea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii în perioada 2004 - 2008, sens în care considerăm necesară încadrarea FNGCMM în categoria instituțiilor financiare de risc, ținând cont că acesta dezvoltă produse de garantare la nivel local, prin filialele sale, de risc mai mare deoarece acestea se adresează micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici cu rate ale succesului mai mici decât al întreprinderilor consolidate, respectiv al celor mijlocii. Fondurile locale de garantare vor funcționa ca filiale ale FNGCMM, pentru care acesta va prelua riscurile de expunere. În acest sens, este redefinit art. 28 din Capitolul 4 – „Fondul național de garantare a creditelor pentru întreprinderile mici și mijlocii” din Legea nr.346/2004, cu modificările și completările ulterioare, prin dispoziții mai clare cu privire la modalitatea de funcționare și organizare a FNGCMM și modalitatea de supraveghere pe piață a acestui instrument de politică a întreprinderilor mici și mijlocii.

De asemenea, prezenta ordonanță prevede încheierea unui protocol de colaborare între Agenția Națională pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperatie și Oficiul Național al Registrului Comerțului, având ca obiect schimbul de informații cu titlu gratuit privind întreprinderile mici și mijlocii existente.

Având în vedere cele susmenționate, prin această ordonanță se oferă un cadru dezvoltare adecvat sectorului întreprinderilor mici și mijlocii în conformitate cu provocările la care România este chemată să participe activ și eficient.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Legii nr.346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Tăriceanu', written over a horizontal line.

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU